

METODY AKTYWIZUJĄCE

na lekcjach języka polskiego i nie tylko

ZBIÓR METOD DLA NAUCZYCIELI

PRZEDSTAWIA:

MONIKA ANDRULEWICZ

MONIKA@ZDAJDOBRZE.PL

+48 517 358 258

WWW.UCZDOBRZE.PL

Spis treści

1	Motywacja	3
2	Metody doświadczalne	7
3	Dyskusja dydaktyczna	8
4	Dyskusja okrągłego stołu	10
5	Dywanik pomysłów	10
6	Dyskusja panelowa	11
7	Akwarium	12
8	Dyskusja sokratejska	13
9	Dyskusja punktowa	14
10	Debata za i przeciw	17
11	Metaplan	18
12	Kula śnieżna	20
13	Burza mózgów	21
14	Mapa myśli	25
15	Lapbook	27
16	Koło Fortuny	30
17	Wywiad z autorem	30
18	Profil postaci literackiej na Facebooku	31
19	Chmurki	32
20	Mapa nieba	33
21	Koszulka	35
22	Postaci	36
	Podsumowanie	

Zacznijmy od zastanowienia się, jakimi metodami pracujesz i dlaczego. Jeśli jesteś początkującym nauczycielem, zastanów się nad praktykami, prowadzonymi zajęciami a także lekcjami, które były przez Ciebie obserwowane.

Aktywizujące metody nauczania:

Zrób tabelkę i powpisuj metody, wraz z częstotliwością ich stosowania

CZĘSTO	RZADKO	WCALE

Czy wśród wymienionych przez Ciebie metod znalazły się te:

Wykład, czytanie, pisanie, pytania i odpowiedzi, dyskusja, obserwacja (pokaz/ demonstracja), gry dydaktyczne, granie ról, drama, symulacja, analiza przypadków, karty dydaktyczne, organizacja graficzna (np. mapy mentalne), metody kreatywne, metody zintegrowane, ćwiczenia.

Zastanów się, dlaczego tak się dzieje? Co sprawia, że wybierasz najchętniej przedstawione przez siebie metody?

Przegląd metod aktywizujących

Metoda doświadczalna

To wszystkie doświadczenia, wykonywane samodzielnie już od przedszkola, stosowane na zajęciach chemii, fizyki itd. **Świetnie sprawdza się u młodszych dzieci, które ciekawe świata, chętnie wykonują samodzielnie doświadczenia.**

Nie trzeba do metody doświadczalnej mieć pracowni, wystarczą pomysły.

Ta metoda może nam się sprawdzić na godzinie wychowawczej.

Zapoznaj się ze scenariuszem zajęć wychowawczych:

[link do źródła](#)

Wykorzystaj ten scenariusz na zajęciach z agresji. Warto przyrzeć się także innym inspirującym artykułom na tej stronie.

Dyskusja dydaktyczna

Jedną z najciekawszych i najlepiej sprawdzających się metod na lekcjach języka polskiego jest **DYSKUSJA DYDAKTYCZNA**. Polega ona na swobodnej wymianie myśli i zdań na dany temat, umożliwia zaprezentowanie swojego stanowiska lub wypracowanie stanowiska wspólnego dla wszystkich.

Dyskusja skupia się na omawianej przez uczestników kwestii. Żeby dyskusja miała sens, omawiana kwestia musi być wystarczająco kontrowersyjna i wzbudzać zainteresowanie. **Odpowiednio musimy sformułować temat**, by nie był zbyt łatwy, ale też zbyt trudny do zrozumienia przez uczestników.

Uczestnicy muszą mieć czas na przygotowanie do dyskusji i mogą to zrobić w domu. Nauczyciel przed rozpoczęciem dyskusji powinien zrobić wprowadzenie. Niezwykle ważne jest także podsumowanie dyskusji.

Debata za i przeciw

Wykorzystanie debaty „za” i „przeciw” umożliwia uczniom spojrzenie na to samo zagadnienie z dwóch odmiennych punktów widzenia oraz ułatwia podjęcie decyzji czy dokonanie oceny. **Metoda ta może być wykorzystana przy omawianiu kontrowersyjnych tematów.** Zadaniem uczniów jest zaprezentowanie argumentów „za” i „przeciw” oraz przekonanie innych do swoich poglądów. Uczniowie dowiadują się, jak należy dyskutować, wyrażać swoje zdanie bez prowokacji i osobistych ataków. Wprowadzając tę metodę, nie należy narzucać uczniom swojego punktu widzenia. Każda grupa musi mieć taki sam czas na wypowiedź.

Rys. S. Kilian

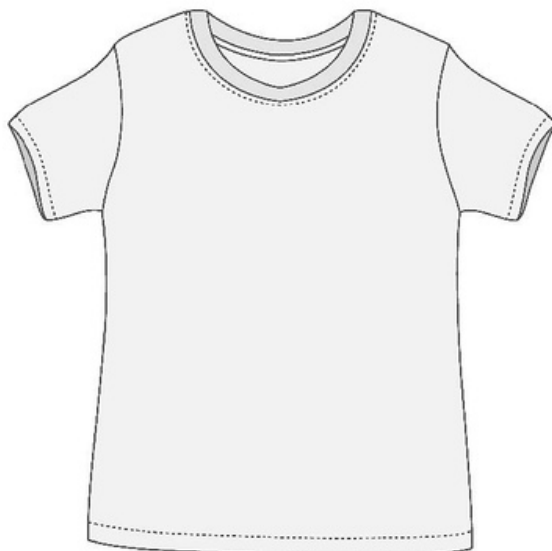
Przebieg pracy:

- 1 Nauczyciel dzieli klasę na dwie grupy oraz określa temat debaty
- 2 Nauczyciel ustala czas pracy, np. 10–15 minut na pracę w grupach i 15 minut łącznie na debatę
- 3 Wnioski obu grup mogą być zapisane na plakatach i zaprezentowane klasie lub notowane na tablicy w trakcie prezentacji stanowisk obu zespołów
- 4 Jeżeli nauczycielowi zależy tylko na prezentacji przeciwstawnych argumentów, po dyskusji ocenia jakość argumentów i moc przekonywania, jeżeli natomiast chce pomóc znaleźć grupom płaszczyznę porozumienia i pogodzić je, prosi, aby każda grupa spróbowała spośród argumentów grupy przeciwnej wybrać chociaż jeden, który mogłaby zaakceptować

Debatę taka warto prowadzić, jeśli widzimy, że uczniowie mają różne podejście do bohatera, jego oceny itp.

Koszulka

Warianty:

- ✓ Dzielisz „koszulkę” na trzy części. W górnej uczniowie zapisują, z czego są najbardziej dumni w swoim społeczeństwie. W środkowej, co chcieliby zmienić w swoim społeczeństwie. W dolnej części, jakich zmian w polityce światowej życzyliby sobie w ciągu najbliższych 5 lat
- ✓ Uczniowie łączą się w 5-osobowe grupy i na podstawie swoich własnych projektów malują wspólną koszulkę, która następnie jest prezentowana na plenum
- ✓ Uczniowie malują „grupową” koszulkę na T-shircie z bawełny. Potrzebne są wtedy mazaki lub farby do malowania na tkaninie
- ✓ Uczniowie tworzą kolaż na konturach koszulki, wykorzystując wycinki z gazet

Do tematu można podejść także inaczej

- 1 Koszulka bohatera literackiego – umieszczamy na niej symbole, które dla danego bohatera są ważne
- 2 Moja koszulka – uczniowie rysują to, co dla nich jest istotne, potem tłumaczą uczniom, dlaczego umieścili takie symbole

Oczywiście możemy dać uczniom szablon. Możemy poprosić uczniów o narysowanie szablonu lub zrobienie projektu na koszulkach.